

Čigre Slovenije

// Damijan Denac, Katarina Denac

Družina čiger (Sternidae) obsega 44 vrst, ki so razširjene domala po vsem svetu. Za približno tretjino vrst se je v tujini prijelo splošno ime morska lastovka (Seeschwalbe, sea-swallow), ki ga zasledimo še v slovenskem prevodu Brehmovega Življenja živali iz leta 1939. Dolge ozke peruti, vilasto razcepljen dolg rep, črna kapa, siva zgornja in svetla oziroma bela spodnja stran telesa, rdeče-oranžen ali črn kljun ter noge, je grob telesni opis »tipičnih« čiger. Od devetih vrst, ki jih lahko tako ali drugače srečamo pri nas, jih med »tipične« čigre sodi šest. Preostale tri so predstavnice močvirskih čiger (*Chlidonias*). Za te so značilni krajši in manj vilasto razcepljen rep in črna ali temno siva gnezditvena obarvanost perja. Čigre so bližnje sorodnice galebov (*Laridae*) in ponekod v starejši literaturi so jih uvrščali celo v njihovo poddružino.

Skupina čiger je razširjena po prav vseh celinah, celo na Antarktiki. Njihova bivališča so zelo raznolika – gnezdiijo v celinskih in brakičnih močvirjih, na rekah, jezerih, morskih obalah. So precejšnji gnezditveni specialisti in posameznim vrstam ali populacijam ustrezajo le ozki pogoji. Večinoma gnezdiijo na otokih ali drugih nedostopnih mestih. Čigre si naredijo gnezdo na tleh ali si ga spletejo iz plavajočega rastlinja. Gnezdenje na težko dostopnih mestih je strategija obrambe pred plenilci, ki so lahko tudi glavni vzrok smrti mladičev. Še ena strategija se je najverjetneje razvila kot obramba pred plenilci, to je kolonijsko gnezdenje. Velika skupina kričečih čiger, ki se tudi fizično agresivno lotijo napadalca, je primer učinkovite skupinske obrambe. V koloniji lahko fizično napadejo, z udarci peruti in z zaletavanjem s kljunom tudi človeka. Hkrati je takšna očitna obrambna strategija dvorezen meč. Plenilci dobro vedo, da so kolonije bogat vir hrane, zato so tudi sami razvili načine, kako prelističiti obrambo iz zraka. Posebej nemočne so čigre pred nočnimi plenilci. Znani so primeri, ko je mala uharica (*Asio otus*) ali kvakač (*Nycticorax nycticorax*) popolnoma izplenil/a kolonijo čiger.

Čigre so družabne ptice. Mnogokrat se hranijo skupaj – plen tako iščejo po neposrednih in posrednih znakih, pri čemer je posredni znak večja jata ptic, ki že uspešno izkorišča vir hrane. Večinoma so to manjše ribe, lahko pa v zraku lovijo tudi žuželke. Jata rib je pred čigrami praktično nemočna. Ker so čigre po spodnji strani telesa večinoma svetlo obarvane, jih ribe iz vode ne vidijo, medtem ko čigre dokaj dobro vidijo iz zraka tudi pod vodo, vsaj do globin, do katerih se navadno v strmoglavem letu potopijo. Z ribo v kljunu samec snubi samico in po količini rib, ki jih v določenem času lahko prinese, naj bi samice ocenjevale sposobnost samca in se odločale zanj ali koga drugega. Razlikovanje spola, če to ni očitno iz vedenja, je sicer pri čigrah težavno. Spolna dvoličnost ni izrazita, ostro ali pa vajeno oko pa bo spola morda le ločilo. Samci so za dva do pet odstotkov večji od samic. Razlika je izrazita predvsem v dolžini kljuna.

Na selitvi čigre pogosto skupinsko prenočujejo. Prav posebno skupinsko strategijo obrambe pred plenilci pa so razvile kaspijske čigre (*Hydroprogne caspia*). Ko se prika-

že plenilec, se mladiči, begavci uhajalci, ki še ne letijo, združijo v veliko jato (t.i. crèche, vrtci) in tesno drug ob drugem kot velika ameboidna tvorba tekajo sem ter tja in popolnoma zmedejo ali celo prestrašijo plenilca. Hrana, namenjena mladičem, jih velikokrat ne doseže. Govnačke, recimo bodičasta govnačka (*Stercorarius parasiticus*), kradejo ribe polarnim čigram (*Sterna paradisea*), najpogosteje prav pri predaji mladiču. Izkoriščanje čiger s strani govnačk gre celo tako daleč, da jih govnačke »spremljajo« na selitvi. Tudi govnačke gredo namreč za svojim virom hrane. Čigre si kradejo plen tudi medsebojno. Pojav imenujemo znotrajvrstni kleptoparazitizem, posamezni osebek pa lahko posvojijo to strategijo in živijo izključno od nje. Ne tekmujejo pa za hrano le živali med seboj. Zaradi prelova in popolnega izčrpanja ribjih fondov s strani človeka so mnoge populacije čiger izginile. Med druge najpomembnejše vzroke ogrožanja čiger sodijo uničevanje specifičnih gnezdišč in motnje. Nekatere populacije čiger so danes v celoti odvisne od naravovarstvenega upravljanja, kar velja tudi za Slovenijo.

Čigre gnezdiijo le enkrat letno, začetek gnezdenja pa lahko delno prilagajajo razmeram v okolju. Če gnezdo propade dovolj zgodaj, naredijo nadomestno. So dolgožive ptice, ki neredko dočakajo čez 20 let. Nekatere so selivke na dolge razdalje. Morda je polarna čigra najbolj znana med njimi. Njena selitvena pot je najdaljša med vsemi selivkami, ki se selijo čez ekvator – iz arktičnih gnezdišč se selijo namreč na Antarktiko. Kljub razmeroma dobri raziskanosti pa svet čiger skriva še najmanj dve veliki skrivnosti. Kitajska čopasta čigra (*Thalasseus bernsteini*) je bila domnevno izumrla vrsta, a se je kot feniks ponovno prikazala v devetdesetih letih 20. stoletja. O njej ne vemo nič, niti tega ne, kje in kako sploh gnezdi. Naslednja je črnoperuta čigra (*Onychoprion fuscatus*) – ko mlade ptice zapustijo gnezdišče, več let živijo na odprtem morju, kar sploh ne bi bilo čudno, če bi lahko te ptice plavale in počivale na vodi. Tako pa ne morejo, ker se jim takoj omoči perje in bi potonile. Nikoli jih niso videli plavati. Sicer ni dokazano, a očitno leta prebijejo v zraku, ne da bi enkrat samkrat sedle, in najbrž v zraku tudi spijo – kot hudourniki!

Navadna čigra (*Sterna hirundo*)

Je za malenkost manjša od rečnega galeba (*Larus ridibundus*), vendar izrazito vitkejša (34-37 cm). Odrasla ima med gnezditvijo čelo, teme in zatilje do višine očesa črno. Hrbet, ramenska peresa in zgornja stran peruti so sivi. Trebuh in trtica sta bela, rep sivo bel, kljun in noge svetlo rdeče. Populacija je ocenjena na 210.000 – 340.000 parov. Gnezdi v 36 evropskih državah, in sicer v najširšem biogeografskem razponu med vsemi vrstami iz rodu *Sterna*. V celinskih predelih za gnezdišča izbira prodnate ali peščene otočke na rekah, ribnikih ali jezerih, polotočke in peščene sipine. Najraje izbira gole in neporasle predele. Gnezdi tudi v antropogenih okoljih, kot so soline, gramoznice, betonske ploščadi, splavi. Na območje Slovenije se priseli v drugi polovici aprila, odseli pa v začetku oktobra. Gnezditvi začne v začetku maja. Je monogamna, pari niso stalni. Gnezdi na tleh, kolonijsko, redko tudi solitarno. Gnezdo je nizka jamica, ki jo obloži z razpoložljivim materialom (vejice, školjčne lupine). V leglu ima

2

3

2: Navadna čigra (*Sterna hirundo*) – odrasla v poletnem perju
foto: Iztok Škornik

3: Mala čigra (*Sternula albifrons*) – odrasla v poletnem perju
foto: Kajetan Kravos

4: Beloperuta čigra (*Chlidonias leucopterus*) – odrasla v poletnem perju
foto: Kajetan Kravos

5: Črna čigra (*Chlidonias niger*) – odrasla v poletnem perju
foto: Kajetan Kravos

5

7

8

4

6

6: Črna čigra – mladosten osebek
foto: Ivan Kogovšek

7: Črnonoga čigra (*Gelochelidon nilotica*) – odrasla v poletnem perju
foto: Atanasio Fernández Gracia

8: Kričava čigra (*Sterna sandvicensis*) – odrasla v poletnem perju
foto: Tone Trebar

9: Kričava čigra – odrasla v zimskem perju
foto: Kajetan Kravos

9

10

10: Kaspijska čigra (*Hydroprogne caspia*) – odrasla v zimskem perju
foto: Sergey Yeliseev

11: Belolična čigra (*Chlidonias hybrida*) – odrasla v poletnem perju
foto: Alen Ploj

1-3 jajca, redko tudi več, ki jih vali 21-22 dni. Mladiči so v gnezdu različno stari, hranita pa jih oba starša. Mladiči poletijo po 22-28 dneh, samostojni postanejo po dveh do treh mesecih.

Pojavljanje v Sloveniji: O navadni čigri je Othmar Reiser leta 1925 zapisal, da naseljuje številne otočke in peščene ter prodnate brežine Drave. Prvi podatek o gnezdenju na območju Slovenije je iz leta 1921, ko je bilo najdeno gnezdo ob Dravi pri vasi Loka. Podrobnejših podatkov o razširjenosti in številčnosti navadne čigre iz tega obdobja sicer ni. Toda glede na tedanje podobo slovenskih rek in ekološke zahteve navadne čigre si lahko mislimo, da je bila na začetku 20. stoletja precej razširjena in pogosta gnezdilka spodnjega toka Drave, gotovo pa tudi Dravinje, Mure in Save. Te reke so med rednim poplavljanjem nanašale prodišča in sipine in ustvarjale otočke - naravna gnezdišča navadne čigre. Šele iz leta 1977 je naslednji podatek o gnezdenju, in sicer z dravskega prodišča pri Markovcih. To je obenem tudi zadnje dokumentirano gnezdenje navadne čigre v njenem popolnoma naravnem habitatu. Leta 1969 je na Dravi začela obratovati hidroelektrarna Zlatoličje, leta 1978 pa Formin. Z zajezitvijo Drave se je končala naravna rečna dinamika (redne poplave), stara prodišča so se začela zaraščati, nova pa niso nastajala več. Zaradi spremenjene transportne sposobnosti se je plodnost reke zmanjšala za 50-300 krat v primerjavi s stanjem pred energetske izrabo. Prodišča z zadnjo omenjeno kolonijo so po regulaciji stare Drave nizvodno od jezua v Markovcih izginila, z njimi pa tudi kolonija. Epoha gnezdenja na naravnih rečnih prodiščih, sipinah in otočkih je bila takrat končana. Danes v Sloveniji gnezdi 140-250 parov navadnih čiger, od tega 80-145 parov na reki Dravi (Ptujsko jezero, bazeni za odpadne vode nekdanje Tovarne sladkorja, Ormoško jezero), 40-70 parov v Sečoveljskih solinah, 15-20 parov v Škocjanskem zatoku, do 12 parov v gramoznici Vrbina, drugod pa gnezdi neredno (Gajševsko in Perniško jezero, gramoznica Tržec). Vsa gnezdišča so antropogenega nastanka in povsem odvisna od rednega naravovarstvenega upravljanja (košnja umetnih otokov na Ptujskem jezeru, izdelava gnezdilnih splavov oziroma otočkov ipd.).

11

Mala čigra (*Sternula albifrons*)

Je majhna čigra (21-25 cm) z belim čelom, črno kapo, sivim hrbtom in perutmi ter rumenim kljunom s črno konico. Noge so oranžne ali oranžno-rumene. Evropa pokriva manj kot polovico njenega celotnega naselitvenega območja in tudi njena populacija v Evropi je majhna, saj šteje manj kot 55.000 parov. Medtem ko je v letih 1970-1990 populacija drastično upadla, se je kasneje ponovno povečala. Vendar je bilo to izraziteje za obmorske populacije kot za celinske. Njena gnezditvena ekološka niša je še ožja od navadne čigre. Gnezdi na povsem golih tleh, na poljih ali otočkih, vsega nekaj centimetrov nad vodno gladino. Podlaga je lahko blatna, prekrita s školjkami, ob rekah je praviloma peščena. Zaradi tega ji gnezda pogosto poplavi voda ali pa so uplenjena. Njena celinska populacija v Sloveniji, s specifičnimi rečnimi prilagoditvami, je izginila, obalna pa se je v zadnjem času okrepila.

Pojavljanje v Sloveniji: Mala čigra gnezdi v Sečoveljskih solinah, kjer njena populacija šteje 25-35 parov. Pred letom 1979, ko je bilo zgrajeno Ptujsko akumulacijsko jezero, je gnezdila tudi na prodiščih reke Drave. Gnezdenje je bilo ugotovljeno še v letu 1979 pod jezom Ptujkega jezera v Markovcih ter leta 1981 v mešani koloniji navadne čigre in rečnega galeba v bazenih za odpadne vode nekdanje Tovarne sladkorja, vendar je bilo slednje neuspešno zaradi dviga talne vode v času valjenja. Po letu 1981 mala čigra na Dravi ni več gnezdila.

Črna čigra (*Chlidonias niger*)

Je majhna (22-26 cm), zelo družabna močvirska čigra, ki jo prepoznamo po črni glavi in trebuhu, temno sivih perutih in hrbtu, belem podrepnem perju in svetlo sivi spodnji strani peruti. Kljun je črn, z rahlim rdečim pridihom, ravno tako noge. Evropa obsega manj kot polovico njenega svetovnega gnezditvenega območja razširjenosti, populacija pa je v obdobju med letoma 1970 in 2000 upadala. Pogostejša je v vzhodni in SV Evropi. Gnezdi kolonijsko na celinskih ali brakičnih, dokaj plitvih vodah, ki so bogato obraščene s plavajočim rastlinjem, npr. na jezerih, zaraščenih kanalih, mirnih delih rek, mrtvicah in močvirjih. Če se v času gnezdenja vodno telo presuši, starša pre-

neseta mladiče na primerno mesto (npr. zaraščen otok), lahko tudi precej daleč. Obramba kolonije je skupinska, z zračnimi napadi in iztrebljanjem na potencialnega plenilca. Hranijo se predvsem z žuželkami, ki jih lovijo tik nad vodo ali pa jih pobirajo z vodne gladine. Redkeje lovijo ribe in dvoživke. Večina evropske populacije prezimuje v zahodni Afriki, del ruske populacije pa ob Črnem in Kaspijskem morju. Jesenska selitev se prične že konec junija in je najbolj izrazita julija in avgusta. Poteka tako podnevi kot ponoči, lahko na zelo velikih višinah. Črne čigre se na poti v velikem številu (do 100.000 osebkov) zbirajo na tradicionalnih prehranjevališčih, kot sta izliv reke Elbe v Nemčiji in jezero IJsselmeer na Nizozemskem. Spomladanska selitev se prične konec marca in poteka po rahlo drugačni poti kot jesenska.

Pojavljanje v Sloveniji: Črna čigra se v Sloveniji pojavlja le v času selitve, zlasti pogosta je na večjih vodah SV Slovenije spomladi med sredino aprila in koncem maja. V tem času reko Dravo – predvsem Ptujsko in Ormoško jezero – preleti 3.500-16.000 teh ptic, precej manj pa se jih seli čez Cerkniško jezero, kjer je njihovo pojavljanje odvisno od gladine vode (kadar je vode veliko, lahko v enem dnevu naštejemo do 1.500 osebkov), in zadrževalnik Medvedce (250-750 osebkov, redko 1.000 osebkov hkrati). Razpršeno in v bistveno manjšem številu se pojavlja tudi na nekaterih drugih vodah po Sloveniji.

Belolična čigra (*Chlidonias hybrida*)

Je največja od treh močvirskih čiger (24-28 cm), ki se pojavljajo v Sloveniji, s črno kapo, belimi lici in grlom, pepelnato sivim hrbtom, temno sivim trebuhom, ki na bokih prehaja v skoraj črno barvo, in belim podrepnim perjem. Kljun in noge so umazano rdeči. Evropa pokriva manj kot polovico njenega svetovnega gnezditvenega območja razširjenosti, večina evropske populacije je v južnem in vzhodnem delu. Gnezdi v podobnem okolju kot črna čigra, vendar ima rada toplejša območja in malce manj zaraščene vode. Gnezda zgradi na kopicah vodnega rastlinja, lokvanjev ali blatnikov, ali pa so plavajoča. Ponekod so kolonije v bližini kolonij drugih čiger ali galeb, zelo rada gnezdi v bližini ponirkov. Mladiči, ki gnezdo zapustijo v starosti 4-10 dni, v lebdečem letu kasneje va-

dijo pobiranje vejic in odpadlih listov z vodne površine. V kolonijah ni napadalna in mirno vali vpričo človeka. Najpomembnejše gnezdišče na Balkanu je Skadarsko jezero z več kot 1.000 gnezdečimi pari. Prezimuje v tropskih delih zahodne Afrike, v manjšem številu v Sredozemlju, pripadnice te vrste iz vzhodne Evrope pa tudi na Bližnjem vzhodu. Prehranjuje se z žuželkami, majhnimi ribami in dvoživkami. Umazan plen včasih pred zaužitjem umije.

Pojavljanje v Sloveniji: Belolična čigra se v Sloveniji pojavlja le v času selitve. Najbolj številčna je na reki Dravi, kjer se med sredino aprila in koncem maja seli 50-250 osebkov. Drugod je redek preletnik in poletni gost.

Beloperuta čigra (*Chlidonias leucopterus*)

Je majhna (20-24 cm) močvirska čigra večinoma črne barve, z belimi krovci, trtico in repom. Podperutno perje je v predelu krovcev črno, letalna peresa pa so svetlo siva. Kljun je črn z rdečim pridihom, noge pa živo rdeče. Evropa obsega manj kot četrtino njenega svetovnega gnezditvenega areala. Gnezdi kolonijsko na naravno poplavljenih travniških ali močvirjih, izogiba pa se ribnikom in drugim antropogenim vodnim telesom. Zahodnopalearktična populacija prezimuje na celinskih vodah tropskega dela Afrike. Prehranjuje se zlasti z žuželkami, ki jih pobira z vodne površine, redkeje kar v zraku. Ponekod v Rusiji lovi žuželke odmaknjeno od vode, nad stepami, na prezimovališčih pa pleni tudi kobilice, ki bežijo pred naravnimi požari.

Pojavljanje v Sloveniji: Beloperuta čigra se v Sloveniji pojavlja le v času selitve. Med sredino in koncem aprila jo je mogoče opazovati v mešanih jatah s črnimi in beloličnimi čigrami na reki Dravi (50-250 osebkov, največje hkrati zabeleženo število je 120 osebkov na Ptujskem jezeru), drugod po Sloveniji (npr. Cerkniško jezero) pa je precej redkejša.

Kričava čigra (*Sterna sandvicensis*)

Je velika čigra (37-43 cm) s črno, nazobčano kapo, katere čelni del se pozimi obarva belo, dolgim črnim kljunom z rumeno konico ter svetlo sivim hrbtom in perutmi. Noge so umazano rdeče. Gnezdi v obalnih predelih celotne Evrope, na peščenih ali kamnitih otokih, peščinah, školj-

12: Odrasla (levo) in mladostna belolična čigra (desno)
foto: Alen Ploj

13

14

13: Bengalska čigra (*Sterna bengalensis*) – odrasli v zimskem perju
foto: Sandeep Gangadharan

14: Čigre so kolonijske gnezdilke, ki gnezdiijo na nedostopnih mestih; belolične čigre si na primer gnezda spletejo kar na plavajočih listih lokvanjev sredi jezera.
foto: Damijan Denac

čiščih ali deltah ob sredozemski, atlantski in črnemorski obali. Potrebuje bistro, dokaj plitvo vodo z obilico rib. Za ribami se potaplja pet do deset metrov globoko. Mesta kolonij se zaradi naravnih razlogov (erozija, zaraščanje, napihani pesek) ali pa človeških motenj pogosto spreminjajo. Z gnezdenjem začne običajno šele v tretjem letu starosti. Prezimuje ob zahodni obali Afrike, na Črnem morju in v Sredozemlju. Na selitvi je mogoče pogosto videti družine, v katerih starša še vedno hranita mladiče (v skrajnih primerih celo do januarja naslednje leto).

Pojavljanje v Sloveniji: Kričava čigra se v Sloveniji pojavlja skoraj izključno na Obali. Glede na podatke IWC pri nas prezimuje 15 do 50 osebkov, ki se pojavljajo raztreseno vzdolž celotne obale. Lepo jih je mogoče opazovati med počitkom na bojah pred Sečoveljskimi solinami ali Strunjanom. Iz notranjosti Slovenije so dokumentirana le štiri opazovanja - dve z Drave, eno s Save in eno s Cerknjskega jezera.

Kaspijska čigra (*Hydroprogne caspia*)

Je zelo velika čigra (48-55 cm), ki po postavi in načinu leta spominja na galeba. Glava ima črno kapo, hrbet in peruti so sive, spodnji del telesa je bel. Kljun je močan in krvavo rdeč, noge pa črne. Po obarvanosti od daleč spominja na ogromno navadno čigro. Na terenu jo navadno prej slišimo kot vidimo. V Evropi, ki pokriva manj kot četrtino njenega svetovnega območja razširjenosti, gnezdi ob Baltiku ter na jugovzhodu. Vezana je na obalne predele, kjer naseljuje skalne ali peščene otoke, sipine in školjčičišča, blizu gnezdišč pa potrebuje obsežne bistro, plitve, stoječe ali počasi tekoče vode, kjer lovi. Včasih se med lovom pojavlja tudi več 10 km daleč od kolonij v notranjosti celin. Zelo rada gnezdi v bližini kolonij galebov, zlasti rjavega galeba (*Larus fuscus*), ali drugih čiger. Evrazijska populacija prezimuje v Nigru in ob Gvinejskem zalivu, majhen del baltske in črnemorske populacije pa v Sredozemlju. Selitev pogosto poteka v družinskih skupinah, ki jih sestavljajo starši z enim do dvema mladičema, sicer pa niso preveč družabne. Starša skrbita za mladiče še šest do osem mesecev zatem, ko poletijo. Prehranjujejo se z ribami, redkeje nevretenčarji, plen občasno ukradejo galebom ali

drugim čigram, ponekod pobirajo mrtve ribe iz ribiških mrež.

Pojavljanje v Sloveniji: Kaspijska čigra se v Sloveniji pojavlja le v času selitve, in sicer razpršeno po notranjosti (Cerknjsko jezero, Šaleška jezera, zadrževalnik Medvedce, Drava), nikjer pa ni pogosta. Največja do sedaj opazovana jata je štela 10 osebkov in je bila med skupinskim lovom opazovana v začetku septembra 2009 na zadrževalniku Medvedce.

Črnonoga čigra (*Gelochelidon nilotica*)

Je velika čigra (35-42 cm) z bleščečo črno kapo, belimi lici in trebuhom, sivim zgornjim delom telesa ter črnim kljunom in nogami. Po velikosti je podobna kričavi čigri. V Evropi, ki pokriva manj kot četrtino njenega svetovnega območja razširjenosti, gnezdi v južnem in vzhodnem delu, njena populacija je zaradi stalnega upadanja med letoma 1970 in 2000 ranljiva. Gnezdi na obalah, ob izlivih rek, v obalnih lagunah, pa tudi na jezerih, rekah in močvirjih v notranjosti. Mladiči že v nekaj dneh po izvalitvi zapustijo gnezdo in se skrijejo v gosti rastje, lahko tudi več sto metrov od gnezda. Prehranjuje se ob vodah ali pa nad travniki, njivami, ponekod sledi oračem, lahko tudi peš. Od vseh predstavljenih čiger je prehransko najmanj vezana na vode. Prezimuje v Afriki in na Bližnjem vzhodu.

Pojavljanje v Sloveniji: Črnonoga čigra se v Sloveniji pojavlja le v času selitve, pa še takrat je izjemno redka, saj je bila doslej zabeležena le osemkrat. Opazovana je bila predvsem ob Obali (Sečoveljske soline, Škocjanski zatok), izjemoma v notranjosti Slovenije (na Ptujskem jezeru maja 1997).

Bengalska čigra (*Sterna bengalensis*)

Je velika čigra (33-40 cm), ki po merah ustreza kričavi čigri. Kapa je črna (zunaj gnezditve na čelu bela), na zatilju podaljšana v rese, hrbtni del telesa je svetlo siv, spodnji pa bel. Njen dolgi kljun je oranžen, noge črne. Gnezdi na otokih, obalah in koralnih grebenih v tropih in subtropih, v Evropi njena populacija šteje dva do tri pare. Mladiči v starosti enega tedna oblikujejo t.i. »vrtnice«, v katerih jih

varuje nekaj staršev. Vsak izmed njih hrani le svoje mladiče, navadno še do pet mesecev zatem, ko poletijo. Kolonije lahko štejejo tudi do 2.000 parov, vendar se število parov v njih zaradi nizke stopnje zvestobe gnezdišču med leti zelo spreminja. Sredozemska populacija se pozimi ob severni obali Afrike pomakne v zahodno Afriko, pri čemer le izjemoma zaide na severne obale Sredozemlja. Prehranjuje se z majhnimi ribami in raki, ki jih lovi v plitvi vodi, pogosto v velikih jatah z drugimi čigrami.

Pojavljanje v Sloveniji: Bengalska čigra je bila v Sloveniji doslej opazovana trikrat, in sicer leta 1993 na Ormoškem jezeru ter v letih 2004 in 2005 v Sečoveljskih solinah, vsakič v juniju. Njena najbližja redno zasedena gnezdišča so v Libiji, znana pa so občasna gnezdenja iz južne Evrope (Padska nižina, delta reke Ebro), Francije in Velike Britanije, kjer je gnezdila v mešanem paru s kričavo čigro. ●

→ Postanite član DOPPS, pridružite se nam!

Želite prispevati k ohranjanju našega naravnega bogastva in k povečanju družbene veljave varstva ptic in narave? Morda želite aktivno sodelovati v ornitoloških in naravovarstvenih projektih? Ali pa si želite le prijetne družbe z drugimi ljubitelji ptic in narave?

Vse to vam prinaša članstvo v Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije.

Poleg že omenjenih možnosti se boste lahko brezplačno udeleževali številnih izobraževalnih izletov in predavanj širom Slovenije ter prejeli revijo Svet ptic, prvo slovensko poljudno revijo o pticah. Mogoče vas zanima strokovno delo in se boste odločili še za revijo *Acrocephalus*.

Naše poslanstvo je varovanje ptic in njihovih habitatov. Tega uresničujemo s skupnimi močmi, zato je prav vsak posameznik pomemben člen verige, v kateri lahko pripomore k varstvu narave.

Svojo namero o včlanitvi sporočite na naš naslov: **DOPPS, p.p. 2990, 1001 Ljubljana, e-pošta: dopps@dopps.si ali nas pokličite na 01/426 58 75.** Poslali vam bomo pristopni paket. Postali boste del organizacije, ki deluje v javnem interesu varstva narave in je partner svetovne zveze za varstvo ptic BirdLife International.

S tem boste storili uslugo pticam, naravi in nenazadnje tudi ljudem.

KAVARNA
Union

Prostor jutranje kave uglednih meščanov
že od leta 1905.

- sladke dobrote s tradicijo stoletnih receptur
- priznana odlična kava, velika izbira čajev, prigrizki
- dnevno časopisje in revije
- večerne gledališke, kabarejske in varietejske predstave

Vljudno vabljeni!

Odprto: od ponedeljka do sobote od 9. do 17. ure,
v času prireditev pa od 19. do 24. ure.
Lokacija: center Ljubljane,
prilličje Grand Hotela Union, Miklošičeva 1, Ljubljana
T: 01 308 1972, W: www.gh-union.si

UNION
Naložba v vašo prihodnost
ORGANIZACIJA ZA VARNOST IN SPOVEDNO
KONVENCIO O VARNOSTI IN SPOVEDNO